

تاثیر محلول‌پاشی عناصر غذایی روی و آهن بر کمیت و کیفیت پیاز خوراکی در خراسان

جلال رستگار، محمد قاسم‌زاده گنجه‌ای

اعضای هیات علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی

در راستای یک طرح تحقیقاتی طی سال‌های ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ اثر محلول‌پاشی با عناصر غذایی روی و آهن بر توده‌های پیاز اصلاح شده خراسان بزرگ مورد آزمون قرار گرفت. در این ارزیابی سطوح فاکتورهای آزمایش شامل رقم (زرد و قرمز نیشابور) و عناصر غذایی روی و آهن بود که تیمارها نسبت به ماهیت آزمایش در یک طرح فاکتوریل $2 \times 3 \times 3$ بر پایه بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در ایستگاه تحقیقاتی نیشابور مورد بررسی قرار گرفتند. تیمارهای عناصر غذایی شامل عنصر روی با غلظت‌های صفر، ۲/۵ و ۵ در هزار و عنصر آهن با غلظت‌های صفر، ۳ و ۶ در هزار بود. داده‌های مورد نظر طی دوران رشد گیاه جمع‌آوری و سپس بر اساس آزمون چند دامنه‌ای دانکن مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج دو ساله آزمایش نشان داد محلول‌پاشی بر روی نسبت ارتفاع به قطر جانبی سوخ، چندقلویی، میزان تجمع نیترات در سوخ و عملکرد سوخ در ارقام مورد آزمایش تاثیر داشته است. در این پژوهش نسبت قطر عمودی به قطر جانبی سوخ‌ها در رقم قرمز نیشابور بیشتر از زرد بود. محلول‌پاشی بر روی رقم زرد نیشابور به طور معنی‌دار تعداد نقاط رویشی در سوخ‌ها را که یک صفت نامطلوب بشمار می‌رود افزایش داد. در حالیکه میزان تجمع نیترات در این رقم نسبت به رقم کمتر ولی عملکرد آن بیشتر شد. از طرفی محلول‌پاشی با عنصر غذایی آهن به میزان ۳ در هزار ضخامت لایه‌های خوراکی و میزان تجمع نیترات را افزایش داد، هرچند این میزان از عنصر غذایی هنگامیکه با غلظت ۲/۵ در هزار عنصر غذایی روی به صورت محلول‌پاشی در اختیار گیاه قرار گرفت تعداد لایه‌های خوراکی در سوخ‌ها کاهش، ولی میزان تجمع نیترات در سوخ‌ها افزایش یافت.